

засоби, пристосовані до осіб з обмеженими можливостями, країни ЄС піклуються про можливість супроводження ООМ тварин-поводирями. Проте, політика стосовно соціального, правового захисту, захисту від жорстокого поводження є практично ідентичними.

Останніми роками спостерігається низка проблем, з якими кожного дня стикаються люди з обмеженими можливостями, і вирішити їх можна лише шляхом удосконалення системи соціального захисту інвалідів. Тому одним із найважливіших завдань держави на сучасному етапі розвитку є створення ефективної системи соціального обслуговування інвалідів, що допомогло б підвищити рівень їх життя. Основною метою реформування системи соціального захисту ООМ повинно стати підвищення рівня соціальних стандартів та гарантій, підвищення рівня надання соціально-побутових, соціально-медичних, психолого-педагогічних, соціально-правових послуг і матеріальної допомоги та підтримка непрацездатних громадян з особливими потребами як на державному, так і на регіональному рівнях. Забезпечення рівня життя осіб з обмеженими можливостями в Україні на належному рівні може значною мірою сприяти прискоренню процесу реалізації сталого розвитку суспільства шляхом підтримки та інтеграції цієї категорії громадян через забезпечення гарантованого отримання доходів і належного доступу до соціально-побутових послуг. Удосконалення системи соціального захисту ООМ стосується не лише зазначеної категорії громадян, а й може зробити життєво важливий внесок у загальнодержавний соціально-економічний розвиток.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://ukrstat.gov.ua>
2. Офіційний сайт Європейської статистики України. URL: <http://ec.europa.eu>
3. Єлісєєва О. К., Пітірякова К. С. Порівняльний аналіз людського розвитку щодо осіб з обмеженими можливостями в Україні та країнах ЄС. *Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності*. Випуск 2 (12), Том 1, 2015. С.146-152.

МІКУЛЯК К.А., асистент
кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет

ГАМАЮН В.В., студент 4 курсу,
напрям підготовки 6.030508 «Фінанси і кредит»,
Миколаївський національний аграрний університет

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ГРОМАДЯН ПОДАТКОМ НА ДОХОДИ ФІЗИЧНИХ ОСІБ

В умовах реалізації стратегічних планів щодо наповнення державного бюджету, важливим регулятором перерозподілу фінансових ресурсів між державою та населенням виступає податок на доходи фізичних осіб. Даний податок відіграє важливу роль в загальній системі оподаткування, тому, що він є

фіскально значимим. Аналіз надходжень даного податку вказує на те, що частка у доходах зведеного бюджету з року в рік зростає, а також регулює грошові кошти населення і при цьому стимулює використання робочої сили.

Питанням особливостей оподаткування громадян податком на доходи фізичних осіб приділяли увагу науковці, серед яких: О. Бондаренко [7], О. І. Коблянська [8], Л. О. Омелянович [9], В. М. Мельник [10], К. І. Швабій [11], Т. В. Мокієнко [12] та ін.

Податок на доходи фізичних осіб – це плата фізичної особи за послуги, які надаються їй територіальною громадою, на території якої така фізична особа має податкову адресу або розташовано особу, що утримує цей податок згідно розділу IV Податкового кодексу України [3].

Податковим кодексом України встановлені три категорії платників ПДФО:

1) Фізичні особи – резиденти України, які отримують доходи з джерелом їх походження в Україні, а також іноземні доходи.

2) Фізичні особи – нерезиденти, які отримують доходи з джерелом їх походження в Україні.

3) Податкові агенти [4].

Для перших двох категорій важливо визначити свій резидентський статус, який впливає на об'єкт оподаткування: – до резидентів належать фізичні особи, які мають місце проживання в Україні, нерезиденти – це фізичні особи, які не є резидентами. Не є платником податків нерезидент, який отримує доходи безпосередньо від здійснення дипломатичної або прирівняної до неї чинним міжнародним договором України діяльності з джерелом їх походження в Україні і має дипломатичні привілеї та імунітет, які встановлені таким договором. До третьої категорії платників податків (тобто до податкових агентів) належать юридичні особи, самозайняті особи, представництва нерезидента-юридичної особи, які зобов'язані: нараховувати, утримувати та сплачувати до бюджету ПДФО з доходу, виплачуваного фізичній особі від імені і за рахунок такої фізичної особи; вести облік з метою оподаткування і подавати звітність до контролюючих органів. Не належать до податкових агентів нерезиденти або фізичні особи, які не мають статусу суб'єкта господарювання або які не є самозайнятими особами [5].

Залежно від статусу платника податків існують різні об'єкти оподаткування. Для резидента об'єктом обкладення ПДФО є: загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід; доходи з джерелом їх походження в Україні, остаточно оподатковуваний ПДФО при їх нарахуванні (виплаті, наданні); доходи (прибуток), отримані з джерел за межами України. Місячний оподатковуваний дохід складається із суми оподатковуваних доходів, нарахованих (виплачених, наданих) протягом такого звітного податкового місяця. Загальний річний оподатковуваний дохід дорівнює сумі загальних місячних оподатковуваних доходів, іноземних доходів, отриманих протягом такого звітного податкового року, доходів, отриманих підприємцем від підприємницької діяльності, і доходів фізичної особи, яка здійснює незалежну професійну діяльність. Для нерезидента об'єктом оподаткування ПДФО є: загальний місячний (річний) оподатковуваний дохід із джерелом його походження в Україні; доходи з

джерелом їх походження в Україні, що підлягають остаточному обкладенню ПДФО при їх нарахуванні (виплаті, наданні) [6].

Особою, відповідальною за нарахування, утримання і сплату (перерахування) до бюджету ПДФО, є платник податку, у тому числі податковий агент, який виплачує доходи фізичним особам. Податок, утриманий із доходів фізичних осіб (як резидентів, так і нерезидентів), зараховується до бюджету ПДФО, який сплачується податковим агентом – юридичною особою (його філією, відділенням, іншим відокремленим підрозділом) або представництвом нерезидента – юридичної особи, зараховується до відповідного місцевого бюджету за місцезнаходженням (розташуванням) цього податкового агента в обсягах податку, нарахованого на виплачені фізичній особі доходи. ПКУ передбачено, що всі платники податків повинні бути зареєстровані або взяті на облік в територіальних органах ДФС України за місцем:

- знаходження юридичних осіб та їх відокремлених підрозділів;
- розташування (реєстрації) їх підрозділів, рухомого і нерухомого майна, об'єктів оподаткування або об'єктів, які пов'язані з оподаткуванням або через які здійснюється діяльність.

Юридична особа, яка має неуповноважені відокремлені підрозділи, що знаходяться в іншій, ніж така юридична особа, місцевості, повинні стати на неосновний податковий облік як платник окремих видів податків, зокрема ПДФО, за місцем знаходження кожного свого підрозділу.

Динамічне зростання надходжень ПДФО і високий рівень виконання планових показників забезпечується, головним чином, податком із заробітної плати. Це зумовлено значним переважанням її частки у структурі об'єкту оподаткування, а також більш суворим контролем і відповідно найвищим рівнем сплати, оскільки відбувається утримання податку у джерела отримання доходу. Роль податку з інших доходів в наповненні місцевого бюджету залишається другорядною.

Фіскальний потенціал оподаткування доходів фізичних осіб – це комплекс правових, організаційних та економічних заходів щодо повного використання наявних і прихованих можливостей справляння податків з особистих доходів та нарощування податкових надходжень з усіх джерел доходів для наповнення місцевого бюджету. З метою підвищення ефективності податкового планування, доцільно доповнити аналітичний інструментарій показниками фіскального потенціалу, що дозволить проводити більш повний і якісний контроль, а також вчасно вносити корективи в чинний порядок оподаткування.

Список використаних джерел:

1. Ставки ПДФО в Україні. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/labour/incometax/>
2. ПДФО: що це таке? URL: <https://ukr.segodnya.ua/economics/business/bolshaya-rozboroka-izuchaem-nalog-s-dohodov-fizlic-1134356.html>
3. Податковий Кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-17 (Редакція від 14.05.2015, підстава Закон від 21.04.2015 № 344-VIII). URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

4. Кодекс законів про працю в Україні: Кодекс від 10.12.1971 № 322-VIII. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
5. Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування: Закон України від 08.07.2010 № 2464-VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2464-17>
6. Про оплату праці: Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/108/95-%D0%B2%D1%80>
7. Бондаренко О. Розрахунок нарахувань та утримань із заробітної плати в 2015 році. Веб-портал «Бухгалтер.com». URL: <http://byhgalter.com/rozrachunok-naraxuvan-ta-utriman-iz-zarobitno%D1%97-plati-v-2015-roci>
8. Коблянська О. І., Даценко Т. Д. Утримання ПДФО із заробітної плати за новими правилами. *Облік і фінанси АПК*. 2011. № 2. С. 48-52.
9. Омелянович Л. О., Гордієнко Є. С. Податкове регулювання доходів фізичних осіб. Scientific research and their practical application. modern state and ways of development. 1-12 October 2013. URL: <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/conference/the-content-of-conferences/archives-of-individual-conferences/oct-2013>
10. Мельник В. М. Фіскальна ефективність податку з доходів фізичних осіб в Україні: можливості зростання. *Фінанси України*. 2007. № 12. С. 38-41.
11. Швабій К. І. Пріоритети реформування податку на доходи фізичних осіб в сучасних умовах. *Збірник наукових праць Ірпінської фінансово-юридичної академії (економіка, право)*. 2013. Вип. 2. С. 50-54.
12. Мокієнко Т. В. особливості нарахування та утримання єдиного соціального внеску. *Наук. праці ПДАА. Сер. Екон. науки*. 2011. Вип. 3, Т.2. С. 204-207.

МУЗИЧКА Є.О., к.е.н.,

*ст. викладач кафедри туристичного та готельного бізнесу,
Національний університет харчових технологій*

ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ УПРАВЛІННЯ ГОТЕЛЬНИМ ПІДПРИЄМСТВОМ

Інформаційні технології активно входять в сучасне життя, в тому числі в організацію виробничого процесу готельних підприємств, діяльність якого неможлива без відповідної системи управління. Динамічність сучасної господарської діяльності вимагає обдуманого підходу до організації системи управління, підвищення ефективності якого можна досягти при своєчасному і раціональному використанні системи інформаційних технологій.

Управління підприємством можна розглядати як процес прийняття рішень в інформаційному середовищі, в якому підприємство не просто функціонує, а знаходиться під його впливом і коригує свою діяльність на підставі інформації про зовнішнє і внутрішнє середовище. якщо керівники не мають достатньої